

Eerste rapportage effecten coronacrisis

Juni 2020

06-07-2020

Financiën

Portefeuillehouder: A.J.M. Scholten
Afdelingsmanager: K. Deutekom
Afdeling: Directie

Compensatie Rijk

Het zijn uitzonderlijke tijden voor gemeenten. Juist in deze tijden is er behoefte aan duidelijke financiële kaders. In de meicirculaire heeft het Rijk een eerste handreiking gegeven.

Uitgangspunt is dat medeoverheden niet in de financiële problemen komen door de corona-aanpak, en dat de dienstverlening aan burgers en bedrijven op peil blijft. Tegelijkertijd is er nog veel onzeker. Op 28 mei is daarom een eerste pakket aan financiële compensatie bekend gemaakt. De volgende toezeggingen zijn gedaan:

1. € 2.000 mln. Tozo regeling;
2. € 90 mln. kwijtschelding huur sportverenigingen;
3. € 18 mln. gemiste bijdragen WMO;
4. € 8,3 mln. vergoeden gemeentelijke eigen bijdrage op specifieke voorzieningen voor zover een gemeente deze heeft.

In de meicirculaire geeft het kabinet aan dat zij het belangrijk vindt in deze bijzondere tijd de schommelingen voor medeoverheden te dempen; hoe stabiel de inkomsten, hoe minder verstoringen van het gemeentelijke begrotingsproces. In overleg met de VNG¹ en het IPO² is daarom besloten om de stand van het **accres** (volume en loon- en prijsontwikkeling) **te bevriezen voor de jaren 2020 en 2021**. Als er zich grote onverwachte wijzigingen voordoen zullen de fondsbeheerders hierover met het IPO en de VNG in gesprek gaan. Het is aan een nieuw kabinet om in overleg met de medeoverheden te besluiten hoe in de toekomst met het accres om te gaan. Hierover zal het kabinet te zijner tijd aan de Raad voor het Openbaar Bestuur om advies vragen.

Zoals vermeld is het op peil houden van de dienstverlening als één van de uitgangspunten benoemd en maakt onderdeel uit van het totaalpakket waarvoor het rijk een vergoeding geeft aan gemeenten. Boven op de eerder bekendgemaakte toezeggingen is op 28 mei aangegeven dat er een bedrag van € 566 mln. beschikbaar wordt gesteld voor de periode maart tot juni. Er is bij het opmaken van deze notitie nog geen duidelijkheid over de verdeling naar de afzonderlijke gemeenten. Niet alle in de kamerbrief genoemde bedragen zijn van toepassing op onze gemeente, denk bijvoorbeeld aan de derving van parkeerbelasting of taken die door de centrumgemeenten wordt bekostigd (zoals Vrouwenopvang).

Kijkend naar de afzonderlijk genoemde compensaties in de brief en de taken die de gemeente (hierin) uitvoert, ligt het in de verwachting dat voor de volgende onderwerpen (deels) een vergoeding kan worden verwacht (bedragen zijn op macro-niveau):

1. € 46 mln. Compensatie uitstel noodzakelijk hulp Jeugd en WMO (inhalzorg) -> Let wel, op basis van nacalculatie;
2. € 90 miljoen Sociale werkvoorzieningen (WSW);
3. € 60 mln. Cultuur. Hoewel verwacht dat dit slechts gedeeltelijk is, omdat de culturele voorzieningen voor kleinere gemeenten beperkter zijn dan grote steden;
4. € 23 mln. noodopvang voor kinderen met ouders met vitaal beroep.

¹ Vereniging Nederlandse Gemeenten

² Inter Provinciaal Overleg

Uiteraard zullen wij, voor de regelingen waarop wij als gemeente een beroep kunnen doen, een aanvraag indienen.

Versoepeling invorderingsbeleid

Het Corona crisis heeft een groot financieel effect op de economie, zo ook voor de ondernemers en inwoners van Diemen. Het Rijk heeft inmiddels diverse ondersteunende maatregelen getroffen. Als gemeentelijke overheid hebben wij ook geanticipeerd en willen we voorkomen dat ondernemers failliet gaan of inwoners in de bijstand terecht komen. In samenwerking met Duo+ en Gemeentebelastingen Amstelland is onderzocht welke mogelijkheden daartoe zijn.

De gemeente heeft in de basis haar eigen beleidsvrijheid hoe met het invorderingsbeleid tijdens de coronacrisis om te gaan. Voor de invorderingen die via een samenwerkingsverband worden uitgevoerd is het vanzelfsprekend samen met de partners een zo eenduidig mogelijk beleid te voeren. Dit heeft geleid tot de volgende afspraken:

- alle nog niet verzonden belastingaanslagen na 1 juni 2020 versturen, met uitzondering van de leges die volgen uit de legesverordening (burgerzaken, bouwvergunningen en dergelijke);
- alle andere reguliere facturen gewoon volgens aangegane overeenkomsten verzenden, met uitzondering van de huur van grond, gebouwen en sportaccommodaties. Deze facturatie zal vanaf 1 juni plaatsvinden zodat we in de tussentijd kunnen nagaan welke maatwerkmaatregelen mogelijk zijn (zie programma 'Vrije tijd' en 'Gebiedsontwikkeling' voor uiteindelijke uitwerking);
- tot 1 september 2020 de invorderingsmaatregelen voor alle facturering, belastingen en overige verkoopfacturen uitstellen (geen verzending van aanmaningen en dwangbevelen);
- ruimhartige opstelling bij aanvraag en invulling van betalingsregelingen.

Met name in de beginperiode van de coronacrisis is Gemeentebelastingen Amstelland overstelpt met vragen. Zoveel als mogelijk is de aanwezige capaciteit ingezet om de vragen af te handelen. Wanneer vanaf 1 september de invordering weer wordt opgepakt zal dit ongetwijfeld weer tot veel telefoontjes en maatwerkafspraken leiden. Gemeentebelastingen Amstelland voorziet dat hiervoor extra capaciteit moet worden ingehuurd. Temeer omdat de andere reguliere belastingwerkzaamheden, zoals de waardering van de WOZ-waarde, ook uitgevoerd moet worden. Verwacht wordt een aanvullende bijdrage van € 25.000.

Voor Duo+ geldt dit in mindere mate omdat er veel minder invorderingen via Duo+ verlopen. Zoals aangegeven op het programma 'Samen besturen' zal Duo+ ook inzichtelijk maken wat de effecten voor de bedrijfsvoering zijn. Uit die notitie zal blijken of een aanvullende bijdrage noodzakelijk is.